

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Nummer 103235/39

Betreft zaak: Geschil Windpark Logistiekweg B.V. vs. Enexis B.V.

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 51 van de Elektriciteitswet 1998.

I. Verloop van de procedure

1. Bij brief van 7 april 2009 heeft Windpark Logistiekweg B.V. (hierna: WP Logistiekweg) een aanvraag tot geschilbeslechting als bedoeld in artikel 51 Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) ingediend bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad). Het betreft een geschil met Enexis B.V. (hierna: Enexis) over het realiseren van een aansluiting met transportcapaciteit.
2. Op verzoek van de Raad heeft WP Logistiekweg haar aanvraag bij brief van 28 april 2009 aangevuld.
3. Enexis heeft bij brief van 15 mei 2009 gereageerd op de door WP Logistiekweg ingediende aanvraag tot geschilbeslechting.
4. Aanvankelijk zou op 22 juni 2009 een hoorzitting plaatshebben ten kantore van de NMa. Op 18 juni 2009 ontving de Raad echter een verzoek van WP Logistiekweg om de zaak voor onbepaalde tijd aan te houden.
5. Bij brief van 14 juli 2009 heeft WP Logistiekweg verzocht de procedure voort te zetten. Hierop is op 26 augustus 2009 een hoorzitting gehouden ten kantore van de NMa, waarbij beide partijen zich hebben laten vertegenwoordigen. Van deze hoorzitting is een verslag opgemaakt, dat op 2 oktober 2009 aan partijen is toegezonden.
6. Enexis heeft ter zitting een door D-cision opgesteld rapport overgelegd (hierna: het D-cision rapport). Aangezien de hoorcommissie en WP Logistiekweg van dit rapport niet

tijdig kennis konden nemen, is WP Logistiekweg in de gelegenheid gesteld om schriftelijk op dit rapport te reageren. Deze reactie heeft de Raad op 2 september 2009 ontvangen en is vervolgens in kopie verstuurd aan Enexis.

7. Op 3 september 2009 heeft de Raad van Enexis een schriftelijke toelichting op het rapport van D-cision ontvangen, alsmede – in antwoord op een aantal ter zitting gestelde vragen – een notitie. Deze stukken zijn doorgezonden naar WP Logistiekweg.

II. Het geschil

II. A Feiten

8. WP Logistiekweg heeft bij e-mail van 16 november 2008¹ Enexis verzocht een offerte uit te brengen voor de verzwaring van een aansluiting.
9. Bij brief van 20 november 2008² heeft Enexis de verzochte offerte uitgebracht. In deze offerte geeft Enexis tevens aan dat er bij het verzwaren van de aansluiting naar het door WP Logistiekweg gewenste vermogen bepaalde aanpassingen in het elektriciteitsnet moeten worden verricht. Dit heeft volgens Enexis tot gevolg dat bij realisatie van de aansluiting op korte termijn, deze voorlopig nog niet daadwerkelijk kan worden gebruikt voor het invoeden van elektrisch vermogen. De aanpassing van het elektriciteitsnet duurt namelijk langer dan de verzwaring van de aansluiting, aldus Enexis in vorenbedoelde offerte. Enexis stelt dat wanneer WP Logistiekweg een opdracht tot aanleg van de aansluiting geeft, het nog veertig weken duurt voordat de noodzakelijke aanpassingen in het net zijn verricht. Deze termijn kan nog worden beïnvloed door ‘randvoorwaarden’, zo wordt door Enexis bij de offerte vermeld.
10. Op 3 december 2008 heeft WP Logistiekweg een akkoordverklaring³ getekend met betrekking tot de aanleg/verzwaring van de elektriciteitsaansluiting. In deze akkoordverklaring is onder meer bepaald dat de levertijd volgens de offerte veertig weken na ontvangst van de akkoordverklaring bedraagt.
11. Bij brief van 1 april 2009⁴ heeft WP Logistiekweg aan Enexis medegedeeld dat op basis van artikel 23, derde lid, E-wet een aansluiting binnen een redelijke termijn dient te zijn gerealiseerd, welke termijn in ieder geval is verstreken na achttien weken nadat het

¹ Bijlage 1 bij de aanvraag tot geschilbeslechting van WP Logistiekweg (103235/1).

² Bijlage 2 bij de aanvraag tot geschilbeslechting van WP Logistiekweg (103235/1).

³ Bijlage 3 bij de aanvraag tot geschilbeslechting van WP Logistiekweg (103235/1).

⁴ Bijlage 6 bij de aanvraag tot geschilbeslechting van WP Logistiekweg (103235/1).

verzoek om een aansluiting is gedaan. WP Logistiekweg stelt dat deze termijn derhalve reeds was verstreken. WP Logistiekweg kondigt in deze brief aan een geschilbeslechtingaanvraag en een verzoek tot opleggen van een last onder dwangsom in te zullen dienen bij de Raad, tenzij Enexis uiterlijk op 8 april 2009 overgaat tot het realiseren van de aansluiting.

12. In reactie hierop heeft Enexis bij brief van 9 april 2009⁵ het volgende medegedeeld. Enexis stelt dat uit de akkoordverklaring blijkt dat partijen zijn overeengekomen dat de bestaande aansluiting 40 weken na de aanvraag, zijnde uiterlijk 2 september 2009, wordt gerealiseerd. Voorts biedt Enexis aan om alsnog een aansluiting te realiseren. Ten slotte wijst Enexis erop, dat zij ook in haar offerte heeft aangeboden een dergelijke aansluiting zonder transportcapaciteit te realiseren.

II. B Standpunt WP Logistiekweg

13. In haar aanvraag tot geschilbeslechting⁶ stelt WP Logistiekweg dat het geschil ziet op één concreet onderwerp, namelijk het niet tijdig realiseren van de door WP Logistiekweg gevraagde aansluiting (5 MVA). WP Logistiekweg verzoekt de Raad vast te stellen dat Enexis de verzochte aansluiting niet binnen de in artikel 23, derde lid, E-wet bepaalde termijn van maximaal achttien weken heeft gerealiseerd.
14. Tijdens de hoorzitting heeft WP Logistiekweg hieraan toegevoegd dat Enexis tevens artikel 24 E-wet heeft geschonden. WP Logistiekweg verzoekt de Raad dit te bevestigen. WP Logistiekweg meent dat bij aansluitingen tot 10 MVA een netbeheerder zich niet kan beroepen op de weigeringsgrond in artikel 24, tweede lid, E-wet. Een dergelijke aanvrager heeft volgens WP Logistiekweg recht op een aansluiting op een punt waar wel voldoende capaciteit op het net is, binnen de termijn van 18 weken. Dit blijkt volgens WP Logistiekweg uit artikel 27, tweede lid, E-wet, zoals uitgelegd door het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het CBB) in de uitspraak 'Windpark Zeeland 1'.⁷ Van een netbeheerder mag volgens WP Logistiekweg worden verwacht dat hij voldoende reservecapaciteit aanhoudt als omschreven in artikel 16, eerste lid, sub d, van de E-wet.

II. C Standpunt Enexis

15. Enexis is van mening dat als aanvraagdatum dient te gelden voor de aansluiting de datum waarop de akkoordverklaring door WP Logistiekweg is getekend. Derhalve zou de aansluiting ingevolge artikel 23, derde lid, van de E-wet uiterlijk op 8 april 2009 moeten

⁵ Bijlage 3 bij de reactie van Enexis op de aanvraag van WP Logistiekweg (103235/10).

⁶ Zie dossierstuk 103235/1.

⁷ CBB 22 oktober 2008, LJN: BG3834.

zijn gerealiseerd. Volgens Enexis zijn partijen echter een latere aansluitdatum overeengekomen, te weten uiterlijk 2 september 2009.

16. Enexis voert voorts aan dat het MS-transportnet ter plaatse onvoldoende capaciteit had om de gevraagde aansluiting te kunnen aansluiten. Enexis meent dat zij WP Logistiekweg expliciet, gemotiveerd en tijdig heeft geïnformeerd omtrent dit capaciteitsgebrek.
17. Enexis stelt dat er bepaalde netaanpassingen noodzakelijk waren teneinde het transport ten behoeve van WP Logistiekweg te kunnen uitvoeren. Van belang is dat Enexis hiertoe een aantal vergunningen en toestemming van grondeigenaren diende te verkrijgen. Enexis kon WP Logistiekweg wel op korte termijn aansluiten, maar deze aansluiting kon pas in gebruik worden genomen nadat de netaanpassingen hebben plaatsgevonden. Tijdens de hoorzitting uitte Enexis de verwachting dat er op 23 juli 2009 voldoende transportcapaciteit beschikbaar zou zijn en zou de nieuwe aansluiting van WP Logistiekweg alsdan in gebruik kunnen worden genomen.
18. Ter zitting heeft Enexis verder toegelicht dat de reden om WP Logistiekweg toegang tot het net te weigeren primair gelegen was in problemen ten aanzien van de kortsluitvastheid. Aansluiting van WP Logistiekweg op het dichtstbijzijnde punt zou tot gevolg hebben dat een kritische grens zou worden overschreden met veiligheidsrisico's van dien. Op dit aspect wordt ingegaan in het rapport van D-cision. Dit rapport gaat tevens in op de mogelijkheid om congestiemanagement (als tijdelijke oplossing) toe te passen in het betreffende gebied.

III. Juridisch kader

19. Ingevolge artikel 51, eerste lid, E-wet kan een partij die een geschil heeft met een netbeheerder over de wijze waarop deze zijn taken en bevoegdheden op grond van de E-wet uitoefent, dan wel aan zijn verplichtingen op grond van deze wet voldoet, een klacht indienen bij de Raad.
20. Ingevolge artikel 16, eerste lid, onderdeel e, E-wet is de netbeheerder verplicht derden op de grondslag van artikel 23 E-wet te voorzien van een aansluiting het net. In artikel 23, eerste lid, E-wet is bepaald dat de netbeheerder verplicht is degene die daarom verzoekt te voorzien van een aansluiting op het door hem beheerde net. In artikel 23, derde lid, E-wet is bepaald dat de aansluiting dient te worden gerealiseerd binnen een redelijke termijn. Deze termijn is in ieder geval verstreken wanneer de gevraagde aansluiting niet is gerealiseerd binnen achttien weken nadat het verzoek om aansluiting bij de

netbeheerder is ingediend. De termijn van achttien weken is niet van toepassing op aansluitingen van 10 MVA of hoger.

21. Ingevolge artikel 16, eerste lid, onderdeel f, E-wet is de netbeheerder verplicht op de grondslag van artikel 24 transport van elektriciteit ten behoeve van derden te verrichten. In artikel 24, eerste lid, E-wet is bepaald dat de netbeheerder verplicht is aan degene die daarom verzoekt een aanbod te doen om met gebruikmaking van het door hem beheerde net ten behoeve van de verzoeker transport van elektriciteit uit te voeren. Blijkens artikel 24, tweede lid, E-wet geldt deze verplichting niet voor zover de netbeheerder voor het transport redelijkerwijs geen capaciteit ter beschikking heeft. Een transportweigering moet met redenen zijn omkleed en voorts moet de netbeheerder aan degene aan wie transport is geweigerd desgevraagd de relevante gegevens verstrekken over de maatregelen die nodig zijn om het net te versterken.
22. Ingevolge artikel 27, tweede lid, onderdeel d, van de E-wet wordt in de tariefstructuren in ieder geval opgenomen dat iedere afnemer recht heeft te worden aangesloten op het dichtstbijzijnde punt in het net met een bij zijn aansluiting behorend spanningsniveau, met dien verstande dat een afnemer die een aansluiting op het net wenst met een aansluitwaarde groter dan 10 MVA, wordt aangesloten op het dichtstbijzijnde punt in het net waar voldoende netcapaciteit beschikbaar is;

IV. Beoordeling door de Raad

IV. A Inleiding

23. De Raad stelt vast dat aan de orde is een vermeende schending van een netbeheerder van de verplichtingen als neergelegd in artikel 23 en 24 E-wet. Daarmee valt deze zaak onder de reikwijdte van geschilbeslechting als bedoeld in artikel 51 E-wet. Mitsdien is de Raad bevoegd.
24. In het navolgende wordt eerst de gestelde schending van de aansluitplicht besproken (IV. B). Vervolgens komt de gestelde schending van de transportplicht aan de orde (IV. C).

IV. B Aansluiting

25. Gelet op het betoog van WP Logistiekweg ziet de Raad zich ten eerste voor de vraag gesteld of Enexis artikel 23, derde lid, van de E-wet heeft geschonden. WP Logistiekweg betoogt immers dat Enexis haar weliswaar een aansluiting heeft aangeboden, maar deze niet tijdig, i.e. niet binnen 18 weken, heeft gerealiseerd.

26. Naar het oordeel van de Raad dient de aansluitplicht neergelegd in artikel 23 van de E-wet los te worden getoetst van de transportplicht neergelegd in artikel 24 van de E-wet. Een schending van artikel 24 van de E-wet betekent niet automatisch dat ook een schending van artikel 23 heeft plaatsgevonden. De artikelen 23 en 24 betreffende de aansluit- en transportplicht dienen wel in onderlinge samenhang gelezen te worden. Dit betekent dat, indien, zoals in het onderhavige geval, in het kader van de aanvraag om een aansluiting met transportcapaciteit door de netbeheerder een beroep wordt gedaan op artikel 24, tweede lid, van de E-wet, het op de weg van de netbeheerder ligt om dit onverwijld aan de aanvrager van de aansluiting mede te delen. Dit volgt uit de tweede volzin van artikel 24, tweede lid, van de E-wet alsook uit artikel 16, eerste lid, aanhef en onder l, van de E-wet. Daarbij kan de netbeheerder de aanvrager de mogelijkheid geven om te kiezen voor een aansluiting waarover (vooralsnog) geen transport van elektriciteit mogelijk is. Op die wijze voldoet de netbeheerder aan zijn aansluitverplichting, ondanks het feit dat er geen transport mogelijk is.
27. Naar het oordeel van de Raad gaat de aansluitplicht ten aanzien van aansluitingen kleiner dan 10 MVA niet zover dat er moet worden aangesloten op een punt in het net waar voldoende transportcapaciteit aanwezig is. De Raad gaat derhalve niet mee met de uitleg van artikel 27, tweede lid, onder d, van de E-wet die WP Logistiekweg daaraan geeft onder verwijzing naar de uitspraak Windpark Zeeland I. Een recht op aansluiting op het punt waar transportcapaciteit aanwezig is, kan noch aan de uitspraak van het CBB noch aan de wet worden ontleend.
28. In de uitspraak Windpark Zeeland I gaat het naar het oordeel van de Raad primair om de vraag wie de meerkosten betaalt wanneer niet wordt aangesloten op het dichtstbijzijnde punt in het net. Het gaat er in deze uitspraak van het CBB niet om op welk punt in het net aangesloten dient te worden. Op grond van artikel 27, tweede lid, aanhef en onder d, van de E-wet komt het CBB tot het oordeel, dat – in het geval van een verzoek om een aansluiting kleiner dan 10 MVA – het op het dichtstbijzijnde netaansluitpunt niet beschikbaar zijn van voldoende netcapaciteit niet kan worden gebruikt om een recht op een aansluiting niet aanwezig te achten. De netbeheerder kan derhalve een verzoek om een aansluiting niet weigeren met het argument dat hij ter plekke niet over transportcapaciteit beschikt.
29. Thans gaat de Raad over naar de beoordeling van de gestelde schending van artikel 23, derde lid, van de E-wet. In dit verband overweegt de Raad het volgende. Bij e-mail van 16 november 2008 heeft WP Logistiekweg Enexis verzocht een offerte uit te brengen met betrekking tot de nieuwe aansluiting. In haar offerte van 20 november 2008 heeft Enexis onder meer het volgende medegedeeld:

“Het verzwaren van uw aansluiting naar het vermogen dat u aangegeven heeft staat los van de vraag of het voorliggende electriciteitsnet het vermogensaanbod kan transporteren. De aanpassingen die wij in het electriciteitsnet moeten doorvoeren, kennen een langere doorlooptijd. Concreet betekent dit dat bij realisatie van de verzwaring van de aansluiting op korte termijn, de aansluiting voorlopig nog niet daadwerkelijk kan worden gebruikt voor het invoeden van elektrisch vermogen. U dient rekening te houden met het feit dat wij na ontvangst van uw schriftelijke opdracht 40 weken nodig hebben voor de verdere voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden en het bestellen van de hiervoor benodigde materialen voor uitbreiding van ons electriciteitsnet. Deze realisatietijd kan nog worden beïnvloed door randvoorwaarden die vergunningsverlenende instanties en grondeigenaren ons opleggen. Nader onderzoek en overleg zal meer duidelijkheid verschaffen.”⁸

30. WP Logistiekweg is vervolgens akkoord gegaan met een levertijd van de aansluiting van veertig weken.⁹ De Raad dient op grond hiervan te concluderen, dat WP Logistiekweg kennelijk geen prijs stelde op een – op kortere termijn – aan te leggen aansluiting zonder transportcapaciteit.
31. Bij brief van 1 april 2009 deelt WP Logistiekweg aan Enexis mede dat zij, in weerwil van de akkoordverklaring, alsnog zo spoedig mogelijk een aansluiting met transportcapaciteit wenst.¹⁰ In reactie hierop heeft Enexis bij brief van 8 april 2009 medegedeeld dat zij voor WP Logistiekweg een aansluiting zonder transportcapaciteit kan realiseren.¹¹ Zij wijst er hierbij op dat zij deze mogelijkheid ook al in haar offerte heeft aangeboden.
32. Naar het oordeel van de Raad heeft Enexis zich bereid getoond op korte termijn een aansluiting te realiseren. WP Logistiekweg heeft van deze mogelijkheid echter geen gebruik gemaakt. Hieruit concludeert de Raad dat WP Logistiekweg kennelijk geen prijs stelde op een aansluiting zonder de mogelijkheid om daadwerkelijk te kunnen invoeden (zonder transportcapaciteit).
33. Gelet op het voorgaande komt de Raad tot de conclusie dat WP Logistiekweg geen gebruik heeft willen maken van de herhaalde aanbiedingen van Enexis om een aansluiting (zonder transportcapaciteit) op kortere termijn te realiseren. In die

⁸ Bijlage 2 bij de aanvraag tot geschilbeslechting van WP Logistiekweg, p. 2 (103235/1).

⁹ Bijlage 3 bij de aanvraag tot geschilbeslechting van WP Logistiekweg (103235/1).

¹⁰ Bijlage 6 bij de aanvraag tot geschilbeslechting van WP Logistiekweg (103235/1).

¹¹ Bijlage 3 bij de reactie van Enexis op de aanvraag van WP Logistiekweg (103235/10).

omstandigheden kan niet worden geconstateerd dat Enexis artikel 23, derde lid, van de E-wet heeft geschonden. Mitsdien faalt de klacht van WP Logistiekweg op dit punt.

IV. C Transport

34. Vervolgens dient de Raad in te gaan op de vraag of Enexis zich met recht heeft beroepen op artikel 24, tweede lid, van de E-wet, nu zij heeft geweigerd het door WP Logistiekweg verzochte transport van elektriciteit uit te voeren. Voor de beantwoording van deze vraag wordt ingegaan op de transportverplichting die op Enexis rust en de samenhang van de transporttaak met de andere taken die op Enexis rusten.
35. Eén van de kerntaken van de netbeheerder is het ten behoeve van derden uitvoeren van transport. Het goed uitvoeren van deze taak is een voorwaarde voor een goed functionerende elektriciteitsmarkt. Deze taak is op grond van artikel 16, eerste lid, onder f, van de E-wet aan hem voorbehouden, evenals de taak om het net te vernieuwen of uit te breiden, en de taak om de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten te waarborgen op grond van artikel 16, eerste lid, onder c en b, van de E-wet.
36. De taak om transport uit te voeren is uitgewerkt in artikel 24 van de E-wet, waarin de transportplicht voor de netbeheerder is vastgelegd. De netbeheerder heeft de verplichting om, iedereen die daarom verzoekt, een aanbod te doen om met gebruikmaking van het door hem beheerde net ten behoeve van de verzoeker transport van elektriciteit uit te voeren.
37. Op deze transportverplichting bestaat ingevolge artikel 24, tweede lid, van de E-wet slechts een uitzondering als de netbeheerder voor het gevraagde transport redelijkerwijs geen capaciteit ter beschikking heeft. Alleen dan kan een netbeheerder met recht weigeren transport uit te voeren. Deze weigeringsgrond uit artikel 24, tweede lid, van de E-wet moet naar het oordeel van de Raad restrictief worden uitgelegd, zeker nu het uitvoeren van transport één van de kerntaken van de netbeheerders is. Van de netbeheerder mogen vergaande inspanningen en de nodige voortvarendheid worden verwacht om aan zijn transportverplichting te kunnen voldoen. Tegelijkertijd moet een netbeheerder kunnen blijven voldoen aan zijn verplichtingen die voortvloeien uit zijn taken, waaronder die om de betrouwbaarheid en veiligheid van het net te waarborgen.
38. Indien een netbeheerder met een beroep op artikel 24, tweede lid, van de E-wet, weigert transport uit te voeren omdat hij van mening is dat hij redelijkerwijs geen transportcapaciteit ter beschikking heeft, dient hij een dergelijke weigering aan de aanvrager te motiveren.

39. De stelling van WP Logistiekweg dat Enexis zich niet op artikel 24, tweede lid, van de E-wet zou kunnen beroepen nu Enexis volgens WP Logistiekweg verplicht is op grond van artikel 27, tweede lid, onder d, van de E-wet Enexis de door haar gevraagde aansluiting te realiseren op een punt in het net met voldoende transportcapaciteit wordt door de Raad niet gevolgd, nu zoals uiteengezet in randnummers 28 en 29, een dergelijke verplichting niet bestaat.
40. Voorts overweegt de Raad dat hij zich niet kan verenigen met het standpunt van WP Logistiekweg, dat een netbeheerder, vanwege zijn in artikel 16, eerste lid, sub d, neergelegde taak om voldoende reservecapaciteit voor het transport van elektriciteit aan te houden, nimmer transportcapaciteit zou kunnen weigeren aan een aanvrager. Blijkens de Memorie van Toelichting verstaat de wetgever onder het begrip 'reservecapaciteit' het volgende:¹²

“Er moet ook voldoende reservecapaciteit zijn, dat wil zeggen voorzieningen om bij calamiteiten, zoals draadbreuk, ongestoord het transport van elektriciteit te kunnen laten plaatsvinden.”

41. Mede gelet hierop kan uit deze algemene taak van de netbeheerder niet worden afgeleid, dat hij voor iedere individuele nieuwe aansluiting onmiddellijk capaciteit beschikbaar dient te hebben. De wetgever gaat hier ook vanuit, nu hij in artikel 24, tweede lid, van de E-wet voor individuele gevallen een weigeringsmogelijkheid heeft opgenomen. Een individuele transportcapaciteitsweigeren dient dan ook te worden beoordeeld aan de hand van deze bepaling. Ingevolge artikel 16, eerste lid, sub f, van de E-wet dient een netbeheerder immers op grondslag van artikel 24 van de E-wet transport van elektriciteit uit te voeren ten behoeve van derden.
42. De Raad zal in het navolgende beoordelen of Enexis in het onderhavige geval conform vorenbedoelde transportverplichting ex artikel 24 van de E-wet heeft gehandeld.
41. De Raad constateert in dat kader, dat Enexis heeft aangegeven dat zij het beleid hanteert om op het net waarop voor WP Logistiekweg geen transportcapaciteit beschikbaar zou zijn geweest, de zogenoemde enkelvoudige storingsreserve te handhaven (het zogenoemde n-1 criterium).¹³ Dit is echter, zoals blijkt uit het betoog van Enexis ter zitting, niet de reden geweest om transport te weigeren aan WP Logistiekweg. Enexis stelt dat het aansluiten van WP Logistiekweg op het dichtstbijzijnde aansluitpunt,

¹² TK 1997-1998, 25 621, nr. 3, p. 33.

¹³ Zie dossierstuk 103235/10 (reactie van Enexis op de aanvraag van WP Logistiekweg).

daarmee transport mogelijk makend, problemen zou hebben opgeleverd met het kortsluitvermogen, omdat een kritische grens zou zijn overschreden. Dit laatste is ook de (enige) reden die Enexis ten tijde van de aanvraag aan WP Logistiekweg heeft gecommuniceerd.

42. Dit standpunt heeft Enexis onderbouwd aan de hand van het door haar ingebrachte D-Cision rapport:

“Kortsluitvastheid van de bestaande schakelinstallaties kan een belemmering vormen om nieuwe producenten aan te sluiten op bestaande netten.”¹⁴

“In het huidige regionale distributienet Geertruidenberg is de kortsluitvastheid een beperkende factor. Aangezien de grens in diverse stations al is genaderd tot 99%, is er in het bestaande net nog zeer weinig ruimte voor wat betreft extra toe te voegen kortsluitvermogen door DCO. Na aansluiting van de zes molens wordt de kortsluitvastheid op diverse locaties in het net overschreden met 5 a 7 %, afhankelijk van de locatie in het net, wat niet acceptabel is.”¹⁵

“De enige manier om de kortsluitvastheid weer binnen de toegestane grens te krijgen, is het permanent stilzetten en uitschakelen van productiemiddelen in het betreffende netwerk. Bij aansluiting van alle zes eenheden op het bestaande netwerk is het dus vanuit het oogpunt van kortsluitvastheid noodzakelijk om één of meer eenheden voorspelbaar en langdurig stil te zetten totdat de nieuwe infrastructuur beschikbaar komt. Dit aspect belemmert toepassing van congestiemanagement in het onderhavige geval.”¹⁶

43. Daarnaast heeft Enexis gesteld dat het toepassen van de middelen in de bedrijfsvoering, thans met name de middelen uit paragraaf 5.1.1 Netcode, “congestiemanagement”, als (tijdelijke) oplossing op een aantal bezwaren stuit. Dit standpunt heeft zij tevens in bezwaar onderbouwd aan de hand van het D-cision rapport.
44. D-cision signaleert een aantal algemene mogelijke belemmeringen voor de toepasbaarheid van congestiemanagement op distributienetten (netten met een spanningsniveau lager dan 110kV). Per geval dient te worden bekeken of deze belemmeringen van toepassing zijn, aldus D-cision.

¹⁴ D-Cision rapport, p. 13.

¹⁵ Ibid, p. 14.

¹⁶ Ibid, p. 14.

45. D-cision is van mening dat in dit concrete geval, met name vanwege het probleem van het overschrijden van de grens voor kortsluitvastheid (het kortsluitvermogen), congestiemanagement niet op een zinvolle manier aan de orde kan zijn. Er zouden enkele productiemiddelen in feite continu moeten worden ontkoppeld.
46. Ten slotte is D-cision van oordeel dat de geringe baten van congestiemanagement niet opwegen tegen de realisatietermijn en kosten, ook niet in verhouding tot de alternatieve termijn waarbinnen WP Logistiekweg toegang krijgt tot het net.
47. Met betrekking tot deze motivering van Enexis overweegt de Raad, dat 'kortsluitvastheid' in de huidige wet- en regelgeving niet expliciet is opgenomen als criterium ter beoordeling van de veiligheid en/of de betrouwbaarheid van het net.¹⁷ Echter, het wordt door zowel de sector als de minister van Economische Zaken (hierna: Minister)¹⁸ aangewezen als een belangrijke maatstaf bij de beoordeling of een nieuwe afnemer op verantwoorde wijze kan worden aangesloten.
48. Zo stelt de Minister in een brief van mei 2008 aan de Tweede Kamer:¹⁹

“Congestiemanagement stelt hoge eisen aan de technische infrastructuur. Vanzelfsprekend dient daarbij de netveiligheid en integriteit gegarandeerd te blijven. Congestiemanagement biedt alleen een oplossing indien de transportcapaciteit van een netvak de enige beperkende factor is. Aan andere veiligheidscriteria, onder meer in verband met kortsluitvermogen en de zogenoemde blindlasthuishouding, zal de netbeheerder altijd moeten voldoen. Naar nu blijkt lenen middenspanningsniveaus van de regionale netten zich om die reden in de meeste gevallen toch niet goed voor de toepassing van congestiemanagement.”

49. Voorts wordt in de Memorie van Toelichting bij het Wetsvoorstel voorrang voor duurzaam het volgende opgemerkt:²⁰

“Van het uitgangspunt om direct aan te sluiten kan de netbeheerder overigens slechts afwijken in situaties waarin het aansluiten risico's voor de netintegriteit tot gevolg heeft. Het betreft onder andere de criteria voor kortsluitvermogen en

¹⁷ Het kortsluitvermogen komt op een aantal plaatsen in de Netcode wel aan de orde, maar niet als criterium voor een veilige/betrouwbare bedrijfsvoering.

¹⁸ TK 2007-2008, 29 023, nr. 56, p. 2, TK 2008-2009, 31 904, nr. 3, § 4.1.3 en TK 2009-2010, 31 904, nr. 7, p. 69.

¹⁹ TK 2007-2008, 29 023, nr. 56, p. 2.

²⁰ TK 2008-2009, 31 904, nr. 3, § 4.1.3.

blindlasthuishouding. In dat geval zal met de aansluiting moeten worden gewacht tot betreffende net is verzwaard of uitgebreid.”

50. Verder heeft de Minister naar aanleiding van Kamervragen in het kader van het Wetsvoorstel voorrang voor duurzaam geantwoord:²¹

“Voor het aansluiten van nieuwe producenten gelden wel criteria die verband houden met de veiligheid en stabiliteit van het net (zoals kortsluitvermogen en blindlasthuishouding). Op grond van deze criteria kunnen nieuwe aansluitingen toch moeten wachten tot een lokale netverzwinging gereed is.”

51. Voor wat betreft de sector zelf kan worden verwezen naar een brief van Netbeheer Nederland bij het codewijzigingsvoorstel ‘betere benutting netcapaciteit’.²²

“Alle aangesloten productie-eenheden in een net leveren bij kortsluiting een bijdrage aan de totale kortsluitstroom (ook wel kortsluitvermogen genoemd). Het aansluiten van nieuwe productie-eenheden kan leiden tot een overschrijding van het toegestane kortsluitvermogen in een net met als mogelijk gevolg dat er netcomponenten beschadigd worden. Dit kan niet worden bestreden met CM, aangezien de bijdrage van een productie-eenheid aan het kortsluitvermogen nagenoeg onafhankelijk is van het productieniveau (volland of deellast) van een eenheid.”

52. Gelet op het voorgaande is de Raad van oordeel dat het aansluiten van een partij op het net, wanneer dit vanwege het kortsluitvermogen aantoonbaar niet verantwoord is, de betrouwbaarheid en veiligheid van het net in gevaar kan brengen. Derhalve dient er vanuit te worden gegaan, dat ondanks het ontbreken van een expliciete regeling omtrent kortsluitvastheid, netbeheerders niet dienen te worden gedwongen tot aansluiten over te gaan, indien dit in voorkomende gevallen gevaar oplevert voor de veiligheid van het net. Wanneer dan ook als gevolg van aantoonbare problemen met het kortsluitvermogen in een concreet geval niet kan worden aangesloten, kan de netbeheerder op deze grond transport weigeren in de zin van artikel 24, tweede lid, van de E-wet.
53. De toets van de Raad ten aanzien van de weigering transport uit te voeren is of de netbeheerder in redelijkheid tot de daarvoor aan de aanvrager gegeven motivering heeft kunnen komen. In dat kader komt de Raad het betoog van Enexis, dat zij in het onderhavige geval vanwege problemen met het kortsluitvermogen voor WP Logistiekweg

²¹ TK 2009-2010, 31 904, nr. 7, p. 69.

²² Kenmerk 103388/1 (brief van 9 december 2009).

redelijkerwijs geen capaciteit beschikbaar had in de zin van artikel 24, tweede lid, van de E-wet, niet onredelijk voor.

54. Voorts overweegt de Raad dat een netbeheerder zich bij een weigering om transport uit te voeren dient in te spannen om de gewenste transportcapaciteit beschikbaar te maken. Naar het oordeel van de Raad is in de onderhavige zaak niet gebleken van een verwijtbare vertraging om transportcapaciteit te leveren aan de zijde van de netbeheerder.
55. Gelet op artikel 24, tweede lid, van de E-wet, alsook artikel 16, eerste lid, aanhef en onder l, van de E-wet, ligt het op de weg van de netbeheerder om een gemotiveerde weigering om transport uit te voeren onverwijld aan de aanvrager mee te delen. Ingevolge artikel 24, tweede lid, van de E-wet dient een capaciteitsweigering in de zin van die bepaling immers met redenen te worden omkleed.
56. In dit verband wijst de Raad er op dat Enexis in een concreet geval aan de aanvrager niet dermate uitvoerig, zoals zij in bezwaar heeft gedaan middels het D-cision rapport, hoeft te motiveren waarom zij op een bepaalde plaats in het net geen transportcapaciteit ter beschikking heeft. Wel dient een netbeheerder in geval van een capaciteitsweigering de juiste redenen daarvoor te vermelden en toe te lichten voor de specifieke situatie van de aanvrager. In geval van een geschilprocedure kan een meer uitgebreide motivering geleverd zijn.
57. De Raad stelt onder toepassing van het voorgaande vast dat Enexis naar aanleiding van het offertezoek van WP Logistiekweg heeft aangegeven aan WP Logistiekweg dat zij tijdelijk geen transportcapaciteit kon aanbieden vanwege problemen met het kortsluitvermogen. Gelet daarop stelt de Raad vast, dat Enexis in dit geval ook wat betreft haar motivering richting de aanvrager conform artikel 24, tweede lid, van de E-wet, heeft gehandeld.
58. Gelet op het voorgaande stelt de Raad vast, dat Enexis niet in strijd heeft gehandeld met artikel 24 van de E-wet. Mitsdien faalt de klacht van WP Logistiekweg op dit punt.

IV. D Conclusie

59. De Raad concludeert, dat de klacht van WP Logistiekweg op grond van artikel 23 van de E-wet en artikel 24 van de E-wet ongegrond dient te worden verklaard.

V. Besluit

60. De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit:

- I. Verklaart de klacht van Windpark Logistiekweg B.V. met betrekking tot de schending van artikel 23 van de Elektriciteitswet 1998, ongegrond.
- II. Verklaart de klacht van Windpark Logistiekweg B.V. met betrekking tot de schending van artikel 24 van de Elektriciteitswet 1998, ongegrond.

Datum: 10 juni 2010

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze,

w.g.
Drs. P.J. Plug
Directeur Regulering Energie en Vervoer

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.